

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-10-02/2013

P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych w latach 2009 – 2013 (I półrocze)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Roman Chrząszcz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86335 z dnia 3 września 2013 r. [Dowód, akta kontroli str. 4-5]
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Dukli, ul Trakt Węgierski 11, 38-450 Dukla, regon 000528244, zwany dalej Urzędem
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Górak, Burmistrz Dukli od listopada 2002 r. [Dowód, akta kontroli str. 1-3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia¹ pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Pozytywną ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

Uzasadnienie
oceny ogólnej

- w dniu 11 marca 2005 r. Rada Miejska w Dukli uchwaliła Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) obejmujące obszar całej Gminy, które w 10 miejscowościach przewidywały tereny rolne z możliwością lokalizacji siłowni wiatrowych. Lokalizacja farm wiatrowych w postępowaniach prowadzonych w okresie objętym kontrolą, ustalana była w oparciu o zapisy tych Planów;
- w trakcie kontroli nie stwierdzono zmian MPZP, które by umożliwiały lokalizację farm wiatrowych na innych dodatkowych terenach;
- procedury uchwalenia w 2005 r. MPZP oraz zmiany w 2013 r. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (Studium), zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.), zapewniając jednocześnie udział społeczeństwa w opracowywaniu tych dokumentów;
- kontrola 3 postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy farm wiatrowych w miejscowościach: Równe, Cergowa-Jasionka i Iwla, nie wykazała nieprawidłowości. Postępowania te zostały przeprowadzone przy udziale społeczeństwa zgodnie z wymogami przepisów działu III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie*

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Burmistrz Dukli prowadził następujące postępowania administracyjne dotyczące budowy farm wiatrowych:

- a) w roku 2002 – w miejscowości Łęki Dukielskie. Przedsięwzięcie to obejmowało budowę 5 siłowni wiatrowych o mocy 1,5 MW każda. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu została wydana 6 listopada 2002 r. W świetle obowiązujących wówczas przepisów prawnych budowa tego zadania nie wymagała wydania przez Burmistrza Dukli decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (zwanej dalej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach). Decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę tego zadania, Starosta Krośnieński wydał 27 lutego 2004 r. Obecnie jest to jedyna funkcjonująca farma wiatrowa na terenie Gminy Dukla;
- b) w roku 2006 – w miejscowości Równe. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, do dnia 25 października 2013 r. nie zostało zakończone. Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2006 r. Burmistrz Dukli nałożył obowiązek przedstawienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Raport niepełny został przedłożony przez Inwestora. Pismem z dnia 7 września 2007 r. Burmistrz Dukli wezwał Inwestora do uzupełnienia raportu. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, uzupełnienie raportu nie zostało przedłożone. Lokalizacja zadania ustalona została w oparciu o zapisy MPZP uchwalonego w 2005 r.
- c) w roku 2007 w miejscowości Równe. Postępowanie zostało zakończone decyzją z dnia 5 września 2007 r. o środowiskowych uwarunkowaniach. Inwestor nie uzyskał decyzji pozwolenia na budowę, co skutkowało tym że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach utraciła ważność (mijał okres obowiązywania decyzji);
- d) w roku 2008 w miejscowościach: Głojsce Gmina Dukla (1 turbina), Kobylanach i Draganowej Gmina Chorkówka (7 turbin), w Łysej Górze i Nienaszowie Gmina Nowy Żmigród (7 turbin) – łącznie 15 turbin wiatrowych. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach została wydana przez Burmistrza Dukli w dniu 20 sierpnia 2008 r. Decyzja obejmowała całość zadania tj. budowę elektrowni wiatrowej wraz z siecią kablową. Na terenie Gminy Dukla została zaplanowana budowa sieci kablowych i jednej turbiny. Stowarzyszenia na Rzecz Praworządności i Ochrony Środowiska w Nowym Żmigrodzie złożyło wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Krośnie decyzją z dnia 19 sierpnia 2012 r. odmówiło stwierdzenia nieważności przedmiotowej decyzji, a decyzją z dnia 4 października 2012 r. utrzymało w mocy swoją wcześniejszą decyzję. W trakcie niniejsze kontroli, dokumentacja związana z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w związku z toczącym się postępowaniem o stwierdzenie jej nieważności, znajdowała się poza Urzędem. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli farma ta nie została wybudowana;
Lokalizacja zadania na terenie Gminy Dukla ustalona została w oparciu o zapisy MPZP uchwalonego w 2005 r.;
- e) w roku 2009 w miejscowości Równe. Decyzją z dnia 22 września 2009 r. Burmistrz Dukli – ze względu na ustalenia MPZP – odmówił określenia

- środowiskowych uwarunkowań realizacji tego przedsięwzięcia. Lokalizacja zadania ustalona została w oparciu o zapisy MPZP uchwalonego w 2005 r.;
- f) w roku 2010 w miejscowościach Cergowa-Jasionka. Decyzją z dnia 10 sierpnia 2010 r. Burmistrz Dukli – ze względu na sąsiedztwo obszarów chronionych wobec planowanej lokalizacji zadania oraz na ustalenia MPZP – odmówił określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji tego przedsięwzięcia. Lokalizacja zadania ustalono w oparciu o zapisy MPZP uchwalonego w 2005 r.;
- g) w roku 2011 w miejscowości Iwla. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zostało zakończone. Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2012 r. Burmistrz Dukli orzekł o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego i sporządzenia w tym zakresie raportu. Do czasu niniejszej kontroli inwestor nie przedłożył raportu o oddziaływaniu zadania na środowisko. Lokalizacja zadania ustalona została w oparciu o zapisy MPZP uchwalonego w 2005 r.

Kontrolą objęto 3 postępowania przeprowadzone przez Burmistrza Dukli, w okresie 2009-2013 (I półrocze) tj.: postępowania dotyczące budowy farm wiatrowych w miejscowościach: Równe, Cergowa-Jasionka i Iwla (wymienione pod lit. e-g). Postępowania te dotyczyły wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, natomiast lokalizacja tych przedsięwzięć inwestycyjnych ustalana była w oparciu o zapisy MPZP uchwalonego w 2005 r.

[Dowód, akta kontroli str. 6-35]

Opracowanie dokumentów planistycznych w zakresie zagospodarowania przestrzennego Gminy Dukla, w związku z budową farm wiatrowych.

Uchwalenie Studium

Opis stanu
faktycznego

1. W dniu 27 maja 1998 r. Rada Miejska w Dukli podjęła uchwałę Nr XXXVII/227/98 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Dukla.

Zarząd Miasta i Gminy Dukla pismem z dnia 12 stycznia 1999 r. zawiadomił właściwe organy i inne podmioty o wszczętej procedurze i wezwał je do składania wniosków i informacji mających wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej.

Studium przyjęte zostało uchwałą Nr XVIII/185/2000 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 20 listopada 2000 r. Zapisy Studium przewidywały możliwość lokalizacji farm wiatrowych. W Studium m.in. zapisano:

- *Przyjmuje się następujące cele operacyjne w wyodrębnionych sferach – w sferze technicznej wykorzystanie energii wiatru dla potrzeb energetycznych;*
- *Istotne z punktu widzenia rozwoju gminy tereny strefy gospodarczej to obszary potencjalnego rozwoju energetyki odnawialnej;*
- *W obrębie strefy gospodarczej wyznacza się obszary aktywnej polityki przestrzennej gminy mające na celu potencjalny rozwój energetyki odnawialnej – elektrownie wiatrowe;*
- *Ewentualny rozwój energetyki wykorzystującej energię wiatru przewidywany jest w strefie potencjalnego rozwoju energetyki odnawialnej na południowych stokach wzniesień na północ od Teodorówki. Celowość rozwoju tego rodzaju energetyki należy potwierdzić wynikami badań;*
- *Aby rozstrzygnąć celowość wykorzystania źródła energii odnawialnej, jakim jest energia wiatru, należy przeprowadzić co najmniej roczny cykl badań prędkości wiatru w strefach potencjalnego rozwoju energetyki odnawialnej. W sytuacji, gdy wyniki badań i analiza ekonomiczna wykażą zasadność rozwoju energetyki*

bazującej na elektrowniach wiatrowych, podjąć działania zmierzające do wykorzystania tego ekologicznego źródła energii. Dla potrzeb elektrowni wiatrowych niezbędna jest rezerwa terenu. Orientacyjny rozmiar strefy technicznej, wokół potencjalnego masztu z wirnikiem wynosi około 300 m. Strefa techniczna powinna zostać niezabudowana.

Grunty przeznaczone pod budowę elektrowni wiatrowych – obszary potencjalnego rozwoju energetyki odnawialnej, zgodnie z rysunkami dołączonymi do Studium wyznaczone zostały w 10 miejscowościach Gminy: Równe, Wietrzno, Łęki Dukielskie, Nadole, Teodorówka, Iwla, Głojsce, Dukla, Cergowa i Jasionka.

[Dowód, akta kontroli str. 36-54]

Zmiana Studium

W dniu 9 czerwca 2009 r. Rada Miejska w Dukli podjęła uchwałę Nr XXXV/214/09 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium. Zakres zmiany Studium obejmował obszar całej Gminy.

Zawiadomieniem z dnia 24 czerwca 2009 r. Burmistrz Dukli poinformował właściwe organy i inne podmioty o podjętej procedurze zmiany Studium i wezwał je do składania wniosków w terminie do 31 lipca 2009 r. Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium zostało opublikowane w dniu 30 czerwca 2009 r. w prasie regionalnej „Super Nowości” oraz zamieszczono je w dniu 24 czerwca 2009 r. na stronie internetowej Urzędu, w BIP i wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu, dniach od 25 czerwca do 14 sierpnia 2009 r.

[Dowód, akta kontroli str.55-88]

Wyłożenie projektu zmian Studium do publicznego wglądu odbyło się w dniach od 16 lipca do 27 sierpnia 2012 r. Ogłoszenie Burmistrza o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu zostało zamieszczone w prasie regionalnej „Super Nowości” w dniu 26 czerwca 2012 r. oraz na stronie internetowej Urzędu w dniu 26 czerwca 2012 r. i wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniach 26 czerwca do 28 sierpnia 2012 r. Dyskusję publiczną wyznaczono na dzień 2 sierpnia 2012 r., a termin do składania wniosków i uwag określono do dnia 17 września 2012 r.

W dyskusji publicznej został złożony wniosek przez osobę fizyczną dotyczący ograniczenia możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych w obszarach położonych na północ od miejscowości Głojsce, Iwla, Teodorówka i Nadole.

[Dowód, akta kontroli str.89-97]

W dniu 18 września 2013 r. do Urzędu wpłynęło pismo od 2 mieszkańców Zakopanego, w sprawie zaliczenia wskazanej działki położonej w miejscowości Iwla do terenów z możliwością budowy elektrowni wiatrowych. Powyższy wniosek nie został rozpatrzony, gdyż Burmistrz Dukli uznał, że został on złożony po terminie. Pismem z dnia 25 października 2012 r. wnioskodawcy zarzucili Burmistrzowi, iż wniosek o zmianę projektu Studium został załatwiony z naruszeniem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Swoje pismo przekazali do wiadomości Wojewody Podkarpackiego.

Studium zostało zmienione uchwałą Nr XXV/148/12 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 29 października 2012 r. Wojewoda Podkarpacki w ramach rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdził nieważność ww. uchwały zmieniającej Studium. Powodem stwierdzenia nieważności uchwały było błędne ustalenie terminu złożenia uwagi dotyczącej projektu Studium, wniesionej przez mieszkańców Zakopanego. Wojewoda ustalił, iż pismo wnioskodawców zostało nadane w placówce pocztowej w dniu 17 września 2013 r. (data stempla) listem poleconym i zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, należało uznać iż termin w tym przypadku został zachowany.

[Dowód, akta kontroli str. 98-108]

Z uwagi iż Wojewoda stwierdził nieważność uchwały zmieniającej Studium, Burmistrz Dukli przeprowadził ponowną procedurę zmiany Studium.

Wyłożenie projektu zmian Studium do wglądu publicznego odbyło się w dniach od 27 grudnia 2012 r. do 11 lutego 2013 r. Ogłoszenie Burmistrza o wyłożeniu projektu do publicznego wglądu zostało zamieszczone w prasie regionalnej „Super Nowości” w dniu 11 grudnia 2012 r. oraz zostało zamieszczone na stronie internetowej Urzędu w dniu 10 grudnia 2012 r. i wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniach od 10 grudnia 2012 r. do 6 marca 2013 r. Dyskusję publiczną, nad przyjętymi w projekcie zmiany Studium rozwiązaniami, wyznaczono na dzień 11 lutego 2013 r., a termin do składania wniosków i uwag do projektu zmiany Studium określono do dnia 5 marca 2013 r.

W dyskusji publicznej przedstawiciele Stowarzyszenia „Przyjazna Przestrzeń” podtrzymali negatywne stanowisko wyrażone w dyskusji publicznej związanej z poprzednim wyłożeniem projektu zmian Studium, dotyczące możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych w obszarze położonym na północ od miejscowości Głojsce, Iwla, Teodorówka i Nadole.

W postępowaniu Burmistrz Dukli rozpatrzył negatywnie 2 wnioski do projektu zmiany Studium, w tym wniosek mieszkańców Zakopanego złożony w trakcie poprzedniego publicznego wyłożenia projektu zmian Studium (co opisano powyżej).

Studium zostało zmienione uchwałą Nr XXXI/191/13 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 26 marca 2013 r. Obszary, na których możliwa była lokalizacja elektrowni wiatrowych, wyznaczone zostały w 5 miejscowościach: w Łękach Dukielskich, w Równem, w Wietrznie, w Cergowej i w Jasionce.

[Dowód, akta kontroli str. 54, 109-122]

W dniu 27 marca 2012 r. Rada Miejska w Dukli podjęła uchwałę Nr XIX/118/12 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium. Zmiana ta nie dotyczyła lokalizacji elektrowni wiatrowych. Przedmiotem zmiany Studium był teren położony w miejscowości Iwla obejmujący złożę surowców mineralnych.

Uchwały Rady Miejskiej Dukli, o których mowa powyżej:

- z dnia 20 listopada 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium,
- z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian Studium,
- z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium,
- z dnia 27 marca 2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium,

zgodnie z przepisami art. 86, art. 90 i art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.), w ramach nadzoru prawnego, były badane przez Wojewodę Podkarpackiego.

[Dowód, akta kontroli str. 123-128]

Uchwalenie MPZP

W dniu 20 marca 2002 r. Rada Miejska w Dukli podjęła uchwałę Nr XXVII/264/02 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotem MPZP był obszar całej Gminy Dukla.

Zawiadomieniem z dnia 20 czerwca 2002 r. Zarząd Miasta i Gminy Dukla poinformował właściwe organy i inne podmioty o przystąpieniu do sporządzenia MPZP i wezwał je do składania wniosków w terminie do 31 lipca 2002 r. Obwieszczenie Zarządu o przystąpieniu do sporządzenia MPZP zostało opublikowane w dniu 26 czerwca 2002 r. w prasie regionalnej „Nowiny” oraz wywieszono je na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniach od 21 czerwca do 22 listopada 2002 r.

[Dowód, akta kontroli str. 129-150]

Zarządzeniem Nr 93/03 z dnia 8 grudnia 2003 r., Burmistrz Dukli powołał Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną do wydania opinii o projektach miejscowych planów. W dniu 22 kwietnia 2004 r. ww. Komisja pozytywnie zaopiniowała projekty MPZP.

Do projektów MPZP została opracowana Prognoza Oddziaływania na Środowisko autorstwa Jerzego B. – biegłego z listy Wojewody przy współpracy Marka C.

[Dowód, akta kontroli str. 151-159, 183-203]

Projekty MPZP zostały wyłożone do publicznego wglądu w terminie od 26 października do 26 listopada 2004 r. Obwieszczenie Burmistrza o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów MPZP zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniach 18 października do 13 grudnia 2004 r. oraz opublikowane w prasie regionalnej „Nowiny” w dniu 18 października 2004 r. Dyskusję publiczną nad przyjętymi w planach rozwiązaniami zaplanowano na dzień 25 listopada 2004 r., natomiast termin składania uwag określono do dnia 10 grudnia 2004 r.

Do projektów MPZP zgłoszonych zostało 34 uwagi, które Burmistrz Dukli w 28 przypadkach rozstrzygnął pozytywnie, w 6 pozostałych negatywnie.

W dniu 11 marca 2005 r. Rada Miejska w Dukli uchwałą Nr XXX/195/05 uchwaliła 10 MPZP obejmujących obszar całej Gminy.

Zgodnie z zapisami MPZP, na terenach rolnych oznaczonych symbolem R3 w miejscowościach: Głojsce, Iwla, Teodorówka, Nadole, Dukla, Cergowa, Jasionka, Łęki Dukielskie, Wietrzno i Równe doduszona została budowa siłowni wiatrowych (obiektów i urządzeń elektrowni wiatrowych).

[Dowód, akta kontroli str. 160-182]

Zmiany MPZP

Do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli, MPZP Gminy Dukla zostały trzykrotnie zmienione. Zmiany te nie dotyczyły lokalizacji farm wiatrowych.

Uchwała Rady Miejskiej Dukli, z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie uchwalenia MPZP oraz uchwały zmieniające MPZP, w ramach nadzoru prawnego, były badane przez Wojewodę Podkarpackiego.

[Dowód, akta kontroli str. 125-128, 204-213]

Strategia Rozwoju Gminy i Gminny Program Ochrony Środowiska

Uchwałą Nr XIII/72/07 z dnia 14 listopada 2007 r., Rada Miejska w Dukli przyjęła Strategię Rozwoju Gminy Dukla na lata 2007 – 2010. Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, w Strategii w zakresie infrastruktury technicznej, wskazano m.in. potrzebę budowy lokalnego systemu pozyskania energii z alternatywnych źródeł.

Uchwałą Nr XXVII/177/04 z dnia 10 grudnia 2004 r. Rady Miejskiej w Dukli uchwalony został Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Dukla. Program Ochrony Środowiska został zaktualizowany uchwałą Nr XIX/117/12 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 27 marca 2012 r.

W programie Ochrony Środowiska postanowiono m.in. że:

- jednym z działań Gminy w zakresie celów średniookresowych będzie upowszechnianie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- w ramach celu strategicznego 1/2 będzie zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie zużycia energii pierwotnej, zwłaszcza poprzez wykorzystanie siły wiatru i wody, co wpłynie na zrównoważony poziom rozwoju powiatu,
- wśród zadań przewidzianych do realizacji, w ramach priorytetu 4 wymieniono wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji

i transportu energii wytwarzanej z alternatywnych źródeł (wykorzystujących źródła energii odnawialnej).

[Dowód, akta kontroli str. 214-241]

2. Zgodnie z przepisem art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku, organ opracowujący projekt dokumentu, (...) uzgadnia z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnienia dokonuje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie.

Po wejściu w życie ww. przepisu (po 15 listopada 2008 r.), Rada Miejska w Dukli uchwałą Nr XXXI/191/13 z dnia 26 marca 2013 r., zmieniła Studium, co opisano w pkt 1 lit. B niniejszego wystąpienia.

Zgodnie z wyżej przywołanym przepisem, Burmistrz Dukli pismem z dnia 24 czerwca 2009 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie z zapytaniem o zakres i stopień szczegółowości Prognozy Oddziaływania na Środowisko do projektu zmiany Studium.

Ww. organy poinformowały Burmistrza, iż Prognoza powinna zawierać dane, analizy i oceny określone przepisami art. 51 ust. 2 i art. 52 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku*.

[Dowód, akta kontroli str. 121, 242-249]

Pierwsza wersja Prognozy Oddziaływania na Środowisko do zmiany projektu Studium została opracowana przez Instytut Rozwoju Miast w Krakowie w lipcu 2012 r. Prognoza wraz z projektem Studium została wyłożona do publicznego wglądu w okresach: od 16 lipca do 27 sierpnia 2012 r. i od 27 grudnia 2012 r. do 11 lutego 2013 r. Prognoza Oddziaływania na Środowisko do zmiany Studium (druga wersja) została opracowana w grudniu 2012 r. i zawierała elementy wymagane przepisami art. 52 ust. 2 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku*, a w szczególności:

- zastosowane metody przy opracowaniu Prognozy,
- propozycje dotyczące przewidzianych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, ocenę możliwości oddziaływań transgranicznych w wyniku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- charakterystykę stanu środowiska Gminy Dukla,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji postanowień zmiany Studium,
- przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji zmiany Studium na formy ochrony przyrody znajdujące się na terenie gminy tj. na: Magurski Park Narodowy, Jasielski Park Narodowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Obszar Natury 2000, Rezerваты Przyrody oraz na pozostałe formy ochrony przyrody,
- rozwiązania eliminujące ograniczające i kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko,
- propozycje rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie zmiany Studium.

[Dowód, akta kontroli str. 250-257]

3. Zgodnie z przepisem art. 13 ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 ze zm.), koszty sporządzenia Studium oraz MPZP obciążają budżet gminy.

Analiza sprawozdań budżetowych Gminy Dukla z okresu 2002 r. (rok w którym Rada Miejska w Dukli podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia MPZP – o czym mowa była w pkt 1 lit C niniejszego wystąpienia pokontrolnego) do końca I półrocza 2013 r. wykazała, że w roku 2003 firma SOFRER POLSKA sp. z o.o. w Warszawie wpłaciła do budżetu Gminy Dukla darowiznę w kwocie 7.000 zł, która została wydatkowana na zakup usług pozostałych (§ 4300) w rozdziale Plany zagospodarowania przestrzennego (rozdz. 71004). Ze względu na brak dokumentów księgowych związanych z upływem czasu, obecnie nie można ustalić celu przekazania darowizny i wykorzystania jej przez Gminę (czy miała ona związek z ustaleniami dotyczącymi lokalizacji farm wiatrowych wprowadzonymi do MPZP uchwalonych 11 marca 2005 r.).

W pozostałych latach, sprawozdania budżetowe Gminy nie wykazywały darowizn w rozdz. 71004.

Ponadto w kontroli ustalono, że podmioty które występowały do Burmistrza Dukli o wydanie decyzji administracyjnych związanych z budową farm wiatrowych, nie przekazywały darowizn pieniężnych, na rzecz Urzędu Miejskiego oraz placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy Dukla.

[Dowód, akta kontroli str. 258-292]

Burmistrz Dukli przesłuchany w charakterze świadka, na okoliczność ustalenia darowizn przekazanych na rzecz Gminy przez inwestorów zainteresowanych budową farm wiatrowych, m.in. podał że *odnośnie darowizn przekazywanych na rzecz Gminy Dukla od podmiotów ubiegających się o wydanie decyzji administracyjnych dotyczących budowy farm wiatrowych, stwierdzam, iż nie posiadam wiedzy (nie przypominam sobie), aby w okresie od kiedy pełnię funkcję Burmistrza Dukli, były takowe darowizny pieniężne przekazywane na rzecz Gminy. Podobnie też nie przypominam sobie, aby na rzecz Gminy przekazywane były darowizny od innych podmiotów w trakcie uchwalania Studium oraz uchwalania MPZP, lub ich zmian, w zamian za wprowadzanie do tych dokumentów postanowień umożliwiających budowę farm wiatrowych. Nie są znane mi fakty, aby podmioty zainteresowane budową farm wiatrowych, w jakikolwiek sposób uczestniczyły w kosztach związanych z uchwalaniem lub zamianą Studium albo MPZP Gminy, np.: poprzez sponsoring, umowy trójstronne, darowizny rzeczowe, itp. lub przekazywały darowizny pieniężne albo rzeczowe na rzecz Gminy.*

Stwierdzam natomiast, że Inwestor farmy wiatrowej w Łękach Dukielskich (Martifer Renewables S.A. w Gliwicach) w celu transportu urządzeń do budowy farmy, poszerzył i wyremontował istniejącą drogę gminną gruntową służącą jako dojazd do pól. Oprócz tego po wybudowaniu farmy, Inwestor ten sfinansował budowę placu zabaw w Łękach Dukielskich i współuczestniczył łącznie z Klubem Sportowym w budowie boiska wielofunkcyjnego „typu Orlik” w Łękach Dukielskich, które zostały wybudowane na gruntach Gminy. Obiekty te zostały później przekazane nieodpłatnie przez Klub Sportowy na majątek Gminy. Obecnie budowle te są w trwałym zarządzie Zespołu Szkół w Łękach Dukielskich.

Nie posiadam informacji, co do wartości nakładów poniesionych przez ww. Inwestora na budowę placu zabaw i boiska sportowego.

Odnośnie budowy placu zabaw i boiska wielofunkcyjnego przy współudziale ww. Inwestora stwierdzam, że była zawarta umowa pomiędzy Gminą Dukla a Martifer Renewables S.A. na reklamę i sponsoring Klubu Sportowego w Łękach Dukielskich.

Nie posiadam pełnej wiedzy w tym zakresie, ponieważ pracownik Urzędu, który wówczas prowadził te sprawy, nie żyje.

[Dowód, akta kontroli str. 577-580]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli nie zgłasza uwag do działalności Urzędu realizowanej w ww. zakresie

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Przestrzeganie przez organy Gminy, przepisów o ochronie środowiska i ochronie zdrowia ludzi i zwierząt przy lokalizacji farm wiatrowych.

W wyniku analizy 3 wybranych postępowań administracyjnych, w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (przeprowadzonych przez Burmistrza Dukli w latach 2009 – 2013 I półrocze), dotyczących budowy farm wiatrowych w miejscowościach: Równe, Cergowa-Jasionka, Iwla stwierdzono, że lokalizację budowy tych farm ustalano w oparciu o zapisy MPZP uchwalonych uchwałą Nr XXX/195/05 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 11 marca 2005 r.

Opis stanu
faktycznego

4. Postępowania objęte kontrolą dotyczyły wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących przedsięwzięć:

- a) budowy Parku Elektrowni Wiatrowych Równe – wniosek Inwestora (Gamesa Energia Polska sp. z o.o. w Warszawie) wpłynął do Urzędu Miejskiego 20 lutego 2009 r. Planowane zadanie dotyczyło budowy farmy wiatrowej obejmującej: 4 elektrownie o projektowanej mocy do 2,5 MW każda (łącznie moc do 10MW), sieci przesyłowej energii elektrycznej wraz z niezbędną infrastrukturą dla obsługi turbin wiatrowych;
- b) budowy Parku Elektrowni Wiatrowych Cergowa-Jasionka – wniosek Inwestora (Gamesa Energia Polska sp. z o.o. w Warszawie) wpłynął do Urzędu Miejskiego 20 lutego 2009 r. Planowane zadanie obejmowało budowę 6 elektrowni wiatrowych o mocy do 2,5 MW każda, budowę sieci energetycznej wraz z niezbędną infrastrukturą dla obsługi turbin wiatrowych;
- c) budowa elektrowni wiatrowych w miejscowości Iwla wniosek Inwestora (P.U. „Melbud” sp. z o.o. w Raciborzu) wpłynął do Urzędu Miejskiego 9 listopada 2011 r. Planowane przedsięwzięcie obejmowało budowę 2 elektrowni o mocy 1 MW każda, w odległości ok 200-300 m od najbliższych zabudowań.

[Dowód, akta kontroli str. 293-305, 346-359, 449-455]

We wszystkich ww. postępowaniach Burmistrz Dukli w wydanych postanowieniach orzekał o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

przedmiotowych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz o konieczności opracowania w tym zakresie raportu.

W postępowaniach dotyczących budowy Parków Elektrowni Wiatrowych w miejscowościach: Równe i Cergowa-Jasionka (lit. a-b) wnioskodawca przedłożył Burmistrzowi raporty oddziaływania na środowisko w dniu 9 czerwca 2009 r. (data wpływu do Urzędu)

Analiza raportów oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć budowy Parków Elektrowni Wiatrowych w miejscowościach: Równe i Cergowa-Jasionka (lit. a i b) wykazała, że dokumenty te zawierały elementy wymagane przepisem art. 66 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, a w szczególności:

- a) opis planowanego przedsięwzięcia,
- b) opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko,
- c) opis istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- d) opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia;
- e) opis analizowanych wariantów, w tym:
 - wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
 - wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem jego wyboru;
- f) określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów,
- g) uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko,
- h) opis metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko,
- i) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- j) wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- k) przedstawienie zagadnień w formie graficznej i kartograficznej,
- l) analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- m) informacje dotyczące propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko na etapie jego budowy i eksploatacji
- n) wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport;
- o) streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, (streszczenie nietechniczne).

[Dowód, akta kontroli str. 317-329, 368-397]

W postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia „budowy elektrowni wiatrowych w miejscowości Iwla”, Burmistrz Dukli postanowieniem z dnia 23 stycznia 2012 r. orzekł konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego zadania

i wezwał wnioskodawcę do przedłożenia raportu. W dniu 14 lutego 2012 r. zgodnie z przepisem art. 69 ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, Burmistrz zawiesił postępowanie administracyjne do czasu dostarczenia przez wnioskodawcę raportu. Do dnia 23 października 2013 r., wnioskodawca nie przedłożył Burmistrzowi Dukli raportu oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jest nadal zawieszone.

[Dowód, akta kontroli str. 458-483, 511- 513]

5. Inwestycje planowane do realizacji: Budowa Parku Elektrowni Wiatrowych w miejscowości Równe i Cergowa-Jasionka oraz budowa elektrowni wiatrowych w miejscowości Iwla, zgodnie z przepisem § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213 poz. 1397 ze zm.), były przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Do wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy tych przedsięwzięć, dołączone zostały dokumenty wymagane przepisem art. 74 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, w tym:

- karty informacyjne przedsięwzięć,
- kopie map ewidencyjnych obejmujące przewidywane tereny, na których będą realizowane przedsięwzięcia, oraz obejmujące obszary na które będą oddziaływać przedsięwzięcia,
- wypisy z rejestru gruntów obejmujące przewidywane tereny, na których będą realizowane przedsięwzięcia oraz obejmujące obszary na które oddziaływać będą przedsięwzięcia.

[Dowód, akta kontroli str.293-305, 346-361, 449-455, 526-527]

Burmistrz Dukli w postępowaniach dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji zadań „Budowa Parku Elektrowni Wiatrowych w miejscowościach: Równe i Cergowa-Jasionka” wydał decyzje odmawiające określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji tych przedsięwzięć, odpowiednio w dniach: 22 września 2009 r. i 10 sierpnia 2010 r. Argumentami za wydaniem takich rozstrzygnięć było:

- w stosunku do Budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Równem – MPZP uchwalony 11 marca 2005 r., nie dopuszczał budowy farm wiatrowych w terenach zaplanowanych pod inwestycję;
- w stosunku do Budowy Parku Elektrowni Wiatrowych Cergowa-Jasionka – planowane przedsięwzięcie zlokalizowane było w odległości ok. 2,5 km od granic obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Beskid Niski” oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, na terenie którego zgodnie z rozporządzeniem Nr 56/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 maja 2005 r., zakazana była realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto przepis § 17 ust 2 pkt 3 MPZP Gminy Dukla, zakazywał prowadzenia wszelkich działań, które mogłyby zagrażać wartościom przyrodniczym, historycznym i kulturowym Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Od powyższych decyzji nie wnosili odwołań.

[Dowód, akta kontroli str. 340-345, 432-448]

Postępowanie administracyjne dotyczące wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji zadania budowy elektrowni wiatrowych w miejscowości

lwla, do czasu zakończenia niniejszej kontroli nie zostało zakończone (wnioskodawca został wezwany do przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko).

[Dowód, akta kontroli str. 471-483, 511-512]

Analiza decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji zadań „Budowa Parku Elektrowni Wiatrowych w miejscowościach: Równe i Cergowa-Jasionka” wykazała, że zawierały one elementy wymagane przepisem art. 107 § 1 Kpa, w tym: oznaczenie organu administracji publicznej, daty ich wydania, oznaczenia stron, powołania podstaw prawnych, rozstrzygnięcia, uzasadnienia faktyczne i prawne, pouczenia, czy i w jakim trybie służą od nich odwołania, podpisy osób je wydających.

[Dowód, akta kontroli str. 340-344, 432-446]

Zgodnie z art. 35 § 3 i § 5 Kpa, *załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...).*

Do terminów [tych] nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

W kontroli ustalono, że postępowania w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizowano odpowiednio:

- dotyczące „Budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Równem” 205 dni, z tego: czynności wykonywane przez Burmistrza Dukli 66 dni, okres niezależny od organu 139 dni,
- dotyczące „Budowy Parku Elektrowni Wiatrowych Cergowa-Jasionka” 529 dni, z tego: czynności wykonywane przez Burmistrza 86 dni, okres niezależny od organu 443 dni;
- dotyczące budowy elektrowni wiatrowych w lwli (postępowanie zawieszone) 699 dni, z tego: czynności wykonywane przez Burmistrza 43 dni, okres niezależny od organu 656 dni.

Za okresy niezależne od organu uznane zostały czasokresy wykonania czynności przez inne podmioty niż organ wydający decyzje np.: okresy uzupełniania dokumentów przez wnioskodawców, okresy opracowań raportów oddziaływania przedsięwzięć na środowisko przez podmioty zewnętrzne, okresy analizy tych raportów przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i przez Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, itp.

[Dowód, akta kontroli str. 528-530]

Pani Halina Cycak – Główny specjalista Urzędu wyjaśniła, że *dłuższe okresy załatwiania spraw w postępowaniach dotyczących budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Równem i Cergowej-Jasionce były spowodowane:*

- koniecznością weryfikacji wniosków tzn. sprawdzenie zgodności części opisowej z częścią graficzną,
- uzupełnieniami i zmianami zakresu wniosków przez wnioskodawców,
- koniecznością weryfikacji obszernych raportów oraz zapoznania się z protokołami Krajowej komisji ds. Ochrony Przyrody oceniającej przedmiotowe raporty,
- przygotowanie projektów decyzji.

[Dowód, akta kontroli str. 531]

6. W postępowaniach objętych niniejszą kontrolą, Burmistrz Dukli odmówił określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć budowy przedmiotowych farm wiatrowych.

Jedyna funkcjonująca na terenie Gminy Dukla to farma w miejscowości Łęki Dukielskie. Farma ta została wybudowana na podstawie decyzji z dnia 6 listopada 2002 r. Burmistrza Dukli o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzję zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę tej farmy, wydał Starosta Krośnieński w dniu 27 lutego 2004 r.

W wyniku oględzin farmy wiatrowej w Łękach Dukielskich, przeprowadzonych w trakcie niniejszej kontroli, stwierdzono 5 elektrowni (masztów) usytuowanych nierównomiernie (w zabudowie rozproszonej). W sąsiedztwie farmy usytuowany był jeden budynek mieszkalny w odległości ok. 500 m od najbliższego masztu. W pobliżu masztów przebiegają drogi gminne gruntowe służące jako dojazd do pól. Liczba masztów (turbin wiatrowych), była zgodna z decyzją o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz z decyzją zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę.

[Dowód, akta kontroli str. 340-344, 432-446, 532-539]

W dniu 6 czerwca 2009 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Krośnie przeprowadził obowiązkową kontrolę farmy wiatrowej w Łękach Dukielskich, w której stwierdził m.in. zgodność tego obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki oraz z projektem architektoniczno-budowlanym. W dniu 8 czerwca 2009 r. organ ten wydał decyzję udzielającą pozwolenia na użytkowanie ww. obiektu budowlanego.

[Dowód, akta kontroli str. 540-545]

Burmistrz Dukli przesłuchany w charakterze świadka na okoliczność złożonych do Urzędu skarg, zeznał m.in., że do Urzędu Miejskiego w Dukli, nie wpływały skargi (protesty) dotyczące pracy urzędów ww. farmy.

[Dowód, akta kontroli str. 577-578]

7. W okresie objętym kontrolą w ewidencji skarg i wniosków Urzędu zarejestrowano łącznie 7 skarg (wniosków), z tego: 4 skargi w 2009 r., po 1 skardze w latach 2010, 2012 i 2013 (do dnia 15 października 2013 r.). Skargi te nie dotyczyły istniejącej farmy wiatrowej w miejscowości Łęki Dukielskie oraz postępowań dotyczących budowy nowych farm wiatrowych.

[Dowód, akta kontroli str. 546-552]

W kontroli stwierdzono natomiast, że w trakcie postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy elektrowni wiatrowych w miejscowości Iwla, zgłaszane były do Urzędu protesty mieszkańców i organizacji społecznych dotyczące tego zadania inwestycyjnego. I tak:

- w dniu 9 lutego 2012 r. do Urzędu wpłynął protest w związku z planowaną budową zadania, pod którym podpisało się ok. 260 mieszkańców Iwli i Teodorówki. W proteście wskazano m.in., że planowana do budowy inwestycja położona jest zbyt blisko zabudowań – w odległości od 200-600 m zlokalizowanych jest 13 budynków mieszkalnych oraz że farma została zaplanowana pomiędzy drogami stale użytkowymi. Według protestujących, planowane do budowy przedsięwzięcie stwarzać będzie uciążliwe sąsiedztwo poprzez wytwarzane infradźwięki, zahamuje rozwój agroturystyki, a także zakłóci korytarze przelotu ptaków;

- w dniu 9 lutego 2012 r. do Urzędu wpłynął wniosek Moniki J. i Macieja P., właścicieli gruntów położonych w odległości 500 m od planowanej inwestycji. Protestujący wskazali, iż w przyszłości zamierzają na tych gruntach wybudować gospodarstwo agroturystyczne z ofertą warsztatów zrównoważonego rozwoju w zgodzie z naturą i ekologią w otoczeniu wolnym od przemysłu, hałasu i zakłóceń;
- w dniu 15 lutego 2012 r. Stowarzyszenie Studenckie Koło Przewodników Bieszczadzkich w Warszawie złożyło wniosek o szczególną rozwałę przy wydawaniu decyzji, na podstawie których realizowana będzie budowa farmy wiatrowej, która została usytuowana w odległości ok. 750 m od Studenckiej Bazy Noclegowej w Teodorówce;
- pismem z dnia 7 lutego 2012 r. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Karpackiej „Karpatka” w Mszanie, złożyło protest w sprawie budowy przedmiotowej farmy wiatrowej, wskazując na bliskie sąsiedztwo zabudowań mieszkalnych;
- pismem z dnia 8 lutego 2012 r. Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych w Łękach Dukielskich, złożyło protest przeciwko lokalizacji przedmiotowej farmy wskazując, iż tereny planowane pod przedmiotową farmę wiatrową objęte są ochroną Natura 2000.

W dniu 14 lutego 2012 r. Burmistrz Dukli wystąpił do wnioskodawcy o ustosunkowanie się do powyższych protestów, w sporządzonym raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Pismem z dnia 4 października 2012 r. Piotr Babinetz – Poseł na Sejm R.P. zwrócił się do Burmistrza Dukli o udzielenie wyjaśnień w sprawie udziału społeczeństwa podczas procedury uchwalania MPZP oraz wskazał na potrzebę zorganizowania spotkania mieszkańców zainteresowanych budową farmy wiatrowej w miejscowości Iwla. W odpowiedzi na powyższe pismo, Burmistrz Dukli poinformował, iż osoby zainteresowane miały możliwość zapoznania się z projektami MPZP w procedurze opracowania planów, a także wskazał, że postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji tego przedsięwzięcia zostało zawieszone do czasu dostarczenia przez wnioskodawcę raportu oddziaływania zadania na środowisko.

[Dowód, akta kontroli str. 485-510, 514-521]

Sprawa budowy farmy wiatrowej w miejscowości Iwla była podnoszona także na posiedzeniach sesji Rady Miejskiej w Dukli.

W dniu 27 marca 2012 r. Anna W. i Joanna W. występujące w imieniu mieszkańców Iwli i Teodorówki, w trakcie sesji Rady, złożyły sprzeciw wobec budowy przedmiotowej farmy wiatrowej. Stwierdziły, iż została ona zaplanowana w bliskim sąsiedztwie domów mieszkalnych oraz wskazały, że są to piękne tereny przyrodnicze i leśne.

W dniu 5 września 2013 r. na sesji Rady Miejskiej, przedstawicielka Stowarzyszenia „Przyjazna Przestrzeń” w Iwli zaapelowała aby przy uchwalaniu (nowych lub zmianie obecnych) MPZP Rada Miejska ustaliła odległość lokalizowania takich inwestycji od zabudowań.

[Dowód, akta kontroli str. 522-525]

8. W okresie 2009 – 2013 (III kwartał) kontrole zewnętrzne przeprowadzone w Urzędzie Miejskim w Dukli nie obejmowały zagadnień związanych z lokalizacją bądź budową farm wiatrowych. Zagadnienia te również nie były badane przez kontrolę wewnętrzną Urzędu oraz w trakcie prowadzonych badań audytowych.

[Dowód, akta kontroli str. 533-576]

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegająca na tym, że termin wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia „Budowy Parku Elektrowni Wiatrowych w Równem”, został przekroczony o 26 dni w stosunku do wymogów przepisu art 35 § 3 i § 5 Kpa, a termin wydania takiej decyzji w stosunku do przedsięwzięcia „Budowy Parku Elektrowni Wiatrowych Cergowa-Jasionka”, został przekroczony o 6 dni.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność jednostki w badanym obszarze.

Zapewnienie właściwego udziału społeczeństwa w procedurze lokalizacji farm wiatrowych oraz transparentność postępowania organów gminy w tej sprawie

Opis stanu
faktycznego

9. Urząd Miejski w Dukli stosownie do postanowień przepisów ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w procedurze uchwalania MPZP i zmiany Studium, co zostało przedstawione w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Udział społeczeństwa, zgodnie z przepisami działu III ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku*, był także zapewniony w trakcie postępowań administracyjnych w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy: Parków Elektrowni Wiatrowych w Równem i Cergowa-Jasionka oraz budowy elektrowni wiatrowej w Iwli. W trakcie tych postępowań do publicznych wiadomości podawane były:

- obwieszczenia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- obwieszczenia informujące, iż w związku z toczącymi się postępowaniami organ wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wydanie opinii dotyczącej potrzeby sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- obwieszczenia informujące o zawieszeniu postępowań,
- obwieszczenia informujące o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa w postępowaniach w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach tych przedsięwzięć, wyznaczające jednocześnie okres 21 dni na zapoznanie się z dokumentacją tych postępowań
- obwieszczenia informujące o wystąpieniu Burmistrza Dukli do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o uzgodnienie i zaopiniowanie pod względem wymagań środowiskowych warunków przedmiotowych przedsięwzięć,
- obwieszczenia informujące o wydaniu decyzji w toczących się postępowaniach

W powyższych obwieszczanych organ w oparciu o przywołane przepisy prawne informował społeczeństwo o podjętych czynnościach w ramach prowadzonych postępowań oraz informował strony o uprawnieniach polegających na prawie czynnego udziału w każdym stadium postępowań, w tym o możliwości składania wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym.

Obwieszczenia informujące o czynnościach podjętych w ramach ww. postępowań podawane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na tablicach ogłoszeń Urzędu. Obwieszczenia informujące o rozpoczęciu procedury udziału

społeczeństwa w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, publikowane były również w BIP Urzędu dostępnym na stronie internetowej Gminy Dukla.

[Dowód, akta kontroli str. 81-104, 109-120, 135-150, 160-168, 308-309, 321-323, 345, 362-417]

10. Postępowania w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach objęte niniejszą kontrolą przewidywały, że:

- Budowa Parku Elektrowni Wiatrowych w Równem (4 maszty) zrealizowana zostanie na 21 działkach gruntowych,
- Budowa Parku Elektrowni Wiatrowych Cergowa-Jasionka (6 masztów) zrealizowana zostanie na 28 działkach,
- Budowa elektrowni wiatrowych w Iwli (2 maszty) zrealizowana będzie na 1 działce.

[Dowód, akta kontroli str. 293-305, 346-359, 449-455, 581]

Burmistrz Dukli przesłuchany w charakterze świadka, na okoliczność ustalenia czy budowa ww. farm wiatrowych planowana była na gruntach stanowiących własność pracowników Urzędu bądź radnych Gminy, zeznał m.in. iż właściciele gruntów, na których planowane były ww. farmy wiatrowe, nie są to obecni, ani też byli pracownicy Urzędu Miejskiego, a także obecni ani byli radni Gminy Dukla, poza Panią Zofią W., współwłaścicielką w 1/3 części działki nr 776 o powierzchni 0,29 ha w Równem. Osoba ta była radną Gminy Dukla podczas kadencji 2002-2006. Nie posiadam wiedzy, czy właściciele gruntów, na których planowana była budowa farmy, byli lub są spokrewnieni albo spowinowaceni z pracownikami Urzędu albo radnymi Gminy.

[Dowód, akta kontroli str. 577-578]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Burmistrza Gminy Dukla w zbadanym obszarze.

Korzyści finansowe Gminy z tytułu funkcjonowania farmy wiatrowej.

Ustalenie stanu
faktycznego

11. W okresie objętym kontrolą, do budżetu Gminy Dukla, z tytułu podatku od nieruchomości naliczonego od farmy wiatrowej w Łękach Dukielskich, wpłynęła kwota 2.207.045,75 zł, z tego:

- 17.748 zł – podatek wpłacony w 2009 r.,
- 568.796 zł – podatek wpłacony w 2010 r.,
- 568.158 zł – podatek wpłacony w 2011 r.,
- 569.013 zł – podatek wpłacony w 2012 r.,
- 483.331 zł – podatek wpłacony w 2013 r. za okres 10 miesięcy. Do wpłaty pozostała 11 i 12 rata 2013 r. w kwocie łącznej 96.674 zł.

Dochody budżetu ogółem Gminy Dukla wykonane w ww. okresie wynosiły: w 2009 r. – 41.613.179 zł, w 2010 r. – 47.857.323 zł, w 2011 r. – 43.608.968 zł, w 2012 r. – 46.266.187 zł, w 2013 r. za okres III kwartałów – 33.768.668 zł.

Udział wpływów z tytułu podatku od nieruchomości od funkcjonującej farmy wiatrowej w Łękach Dukielskich, w dochodach ogółem budżetu Gminy Dukla,

w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wynosił odpowiednio: 0,04%, 1,19%, 1,3%, 1,23% i 1,29%³.

[Dowód, akta kontroli str. 582-583]

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁴, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Rzeszów , dnia listopada 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Roman Chrząszcz
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis

³ Wpływy z podatku do nieruchomości za okres 10 miesięcy wynosiły 483.330,75 zł. Na koniec III kwartału wpływy z podatku od nieruchomości wynosiły 434.997 zł (483.330 zł : 10 miesięcy x 9 miesięcy = 434.997 zł)

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz.82 z poz. zm.